

[Finansministeren.]

giver mig anledning dertil — er det, fordi begrebet selvpensionister efter min mening er et meget udflydende begreb. Naturligvis er det ganske klart i de tilfælde, hvor folk har pensioneret sig selv ved at indbetale præmier i en årrække og så får en pension. Det er det mest enkle. Men der findes også en række mennesker, som har pensioneret sig selv på anden måde — meget ofte kombineret med forsikring — ved at sætte penge i sparekassen, ved at købe obligationer eller ved at have deres egen lille ejendom; det er også tilfældet blandt folk, der fortsat er erhvervsdrivende efter det 65. år, men som har fået nedsat deres indtjeningsevne på grund af, at de knap kan passe deres forretning så godt som tidligere. De kan have indtægter, hvori der også indgår renter af obligationer o. lign., og derfor er det mest korrekt, hvis det ikke skal føre til forskelsbehandling, at tage alle med, der er fyldt 65 år.

Til det ærede medlem hr. Poul Møller kan jeg svare, at vi er enige om, at det forsørgerbegreb, vi har i dag, er dårligt. Nu mener det ærede medlem imidlertid, at vi her på ganske kort tid kan lave et nyt forsørgerbegreb, og nævnte det, der findes i den forrige regerings skattereformløvsforslag. Er det ærede medlem ganske sikker på, at dette forsørgerbegreb kan opnå flertal her i tinget? Er det ærede medlem ganske sikker på, at dette forsørgerbegreb uden videre kan anvendes indenfor tjenestemandsløvgivningen og sociallovgivningen? Jeg tror, det ærede medlem må tænke sig om en gang til, hvis han tror, at man ved et snuptag kan løse et så stort problem. Det ærede medlem skulle hellere gå ind i arbejdet i skattereforvaltningsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans Knudsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om præmiering af opsparing.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 653, fremsættelsen i tidenden sp. 884).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Naturligvis kan det diskuteres, om det reelt er muligt at fremme opsparingen gennem kunstige midler, og jeg skal ikke lægge skjul på, at min tro derpå ikke er så stor, og at jeg under normale forhold ville være meget betænkelig ved, at staten yder opsparingspræmie. Men vi har ikke normale tider, og fra alle sider erkender man, at er der noget, samfundet trænger til i den nuværende situation, er det øget opsparing. Jeg tror også, de fleste vil være enige i, at det, som det først og fremmest gælder om, er at få borgerne til at begynde som sparere. Erfaringen viser, at hvis en person først er begyndt at spare, så tager den ene tikroneseddel den anden, og så bliver de små beløb til større. Jeg vil ikke bruge udtrykket: een gang sparer, altid sparer; men jeg vil hævde, at i uhyre mange tilfælde går det således, at den, der først er begyndt at spare, også fortsætter dermed. Den lov, der vedtoges i fjor, animerer til en sådan begyndelse, men den har den fejl, at adskillige ikke tør lade det opsparingsbeløb binde i 3 år af skræk for, at de på et eller andet tidspunkt inden udløbet af de 3 år skulle få brug for pengene. Med den ændring, der her foreslås, forsvinder grundlaget for en sådan ængstelse, idet det herefter uden indsendelse af ansøgning eller andre formaliteter bliver muligt at hæve på den bundne konto, naturligvis mod at præmiebeløbet fradrages. Dette vil sikkert bidrage til øget udnyttelse af loven, og jeg anbefaler derfor lovforslaget til vedtagelse.

Thorkil Kristensen: Formålet med denne lov er at fremme den private opsparing, og dette formål kan vi allesammen i høj grad give tilslutning til; spørgsmålet er kun, om den form, man har fundet frem til i den lov, der nu foreslås forlænget, er den rigtige, og det kan der vistnok være en del tvivl om. Loven var jo et hastværks-

[Thorvil Kristensen.]

arbejde, da den blev vedtaget i fjor som led i det såkaldte septemberforlig, og vi har heller ikke særlig megen tid til at behandle det foreliggende lovforslag, hvis det skal vedtages inden nytår. Hvis man på længere sigt skal have lovbestemmelser til fremme af opsparing, vil det egentlig nok være rigtigt at knytte dem til skatte-lovgivningen.

I den tidligere konservativ-venstre regering fremsatte vi et skattereforforforslag, hvor vi på forskellig vis søgte skattemæssigt at begunstige indkomst, der opspares, i forhold til indkomst, der forbruges, og jeg har forstået, at også den nuværende regering vil kunne tiltræde sådanne synspunkter. Det vil sikkert sige, at det, hvis vi skal gøre den slags på længere sigt, bør ske i skattelovgivningen.

Nu er der foreslået en forlængelse for 2 år; det kan måske diskuteres, om vi skal forlænge for 2 år; i hvert fald bør vi nok se nærmere på forholdene i et udvalg. Den binding på 3 år, der oprindeligt var foreslået, er en ret kort binding, men foreslås alligevel ophævet, dog sådan at man kun får præmien, hvis pengene står i 3 år.

Vi vil gerne diskutere visse enkeltheder i et udvalg og også have nogle oplysninger om de erfaringer, der er gjort i den tid, loven har været i kraft, herunder naturligvis også, hvordan man fra sagkyndig side vurderer disse erfaringer. For een ting er, at der på opsparingskonti kommer visse penge ind, der præmieres; noget andet er, om det er en virkelig nyopsparing eller blot en overførelse af midler. Disse ting vil vi gerne drøfte i et udvalg ud fra den indstilling, at det, der er formålet, er fremme af den private opsparing.

Poul Møller: På mit partis vegne kan jeg tilsige dette lovforslag en velvillig behandling. Vi vil naturligvis også gerne medvirke til på det ene og det andet område i den nuværende økonomiske situation at fremme opsparing, hvad jeg tror på længere sigt vil være nødvendigt, da denne økonomiske situation sikkert fortsat vil være rådende her i landet. Vi mener dog ikke, at der er grund til at overvurdere dette lovforslags betydning, men finder, at der på en lang, lang række områder

er større mulighed for fra lovgivningsmagtens side at fremme opsparing. Jeg tænker her på, at det sikkert er mere betydningsfuldt, at man i fjor fritog for skat af pensionsbidrag; jeg tænker på den hjælp til selvpensionister, vi har drøftet under forrige punkt på dagsordenen, på en indretning af vore afskrivningsregler på en for erhvervslivet tilfredsstillende måde, på en skattefritagelse for henlæggelser til sociale fonds, som for tiden drøftes her i tinget, på en ændring af aldersrentelovgivningens fradragregler, som vi skal drøfte i næste uge, på en opsparingsfremmende ordning i forbindelse med en folkepensionering og på det, som den højtærede finansminister har bebudet til foråret: en lempelse af formuebeskatningen. Alt dette betragter vi som mere relevant og vigtigt i en opsparingsfremmende politik end denne lidt vilkårlige præmiering af en speciel opsparingsform. Men lidt har også ret, derfor har det også vor interesse.

Der er forskellige ting, vi godt ville have ændret under behandlingen af lovforslaget. Vi ser f. eks. ikke rigtig nogen grund til, at der skal være en 2 000 kr.s grænse for de opsparede beløb, i hvert fald ikke når man samtidig begrænser hele præmieringsordningen til indtægter under 25 000 kr. Der skulle i og for sig ikke være nogen grund til, at ikke mindre indtægter på f. eks. 8 000, 10 000 eller 12 000 kr., der var i stand til at spare mere op, skulle have fordel deraf.

Det næste spørgsmål er, om 25 000 kr. i det hele taget er en rationel grænse i denne præmiering. Jeg kan naturligvis godt se den begrundelse, der ligger bag: at indtægter over 25 000 kr. har for let ved at spare op; men så kunne man gøre minimumsbeløbet, der skal spares op, større for større indkomster, således at de 200 kr., der er grænsen i dag, ikke skal danne grænsen for større indkomster. Spørgsmålet er også, om det ikke er enklere at lade hele præmien bestå i, at det opsparede beløb gøres helt eller delvis skattefrit, end først at beskatte det og så slå skatten ned med 15 pct. Men alt dette kan vi jo drøfte i et udvalg og i den forbindelse også, om lovens administration ikke er en smule indviklet: med fremsættelse af begæring om præmiering o. s. v., hvilket vel nærmest

[Poul Møller.]

vanskeliggør det hele og ville medføre, at opsparingsordningen, hvis ikke banker og sparekasser var gået ind i et felttog for den — sådan som de har gjort — ikke var blevet benyttet i den udstrækning, som tilfældet heldigvis har været.

I håb om at få en udvalgsbehandling om disse problemer skal jeg tilsige vor medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Axel Sørensen: Jeg skal på mit parti vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget. Det er muligt, der kan være et og andet at drøfte, men det lader sig vel gøre i det udvalg, der vil blive nedsat.

Hvorvidt man i større grad kan fremme opsparingen ved en præmiering som den her foreslåede, er det vel vanskeligt på forhånd at sige noget om. Der er et gammelt ord, der siger, at der er nogle, som er født til at spare, og der er andre, som er nødt til at spare. Og deri ligger vel det hele: nogle mennesker er ikke uvenner med pengene; den måde, hvorpå de omgås penge, giver dem en mulighed for at kunne spare op, medens andre simpelthen er nødt til på grund af afdrag på deres gældsforpligtelser at foretage indskrænkninger i det private forbrug og derved, i form af afdrag på deres gæld, foretage en opsparing.

Lovgivningen på det område, vi her drøfter, er jo forholdsvis ny. Loven om præmiering af opsparing blev vedtaget sammen med det lovkompleks, der gennemførtes ved septemberforliget i 1954, og den åbnede mulighed for præmiering af kontante beløb, indsat på en særlig konto i et pengeinstitut. Fra 200 kr. indtil 2 000 kr. kan i henhold til loven indsættes på en sådan konto, og af det således bundne beløb ydes der en præmie på 15 pct. Begæring herom skal på en særlig blanket, sammen med dokumentation fra det pågældende pengeinstitut, vedlægges selvangivelsen. De skattelignende myndigheder afgør derefter, om præmieopsparingen kan godkendes. Skatteyderne gjorde ikke i særlig stort omfang brug af denne adgang til opsparing. Årsagen dertil kan måske søges i det korte tidsrum fra lovens vedtagelse i september til selvangivelsens indgivelse i januar måned. Mange mennesker kom således efter nytårsskiftet

og troede — vel på grund af mangelfuld oplysning — at man på det tidspunkt kunne foretage opsparing og dog få præmien for denne beregnet for skatteåret 1955—56.

Man kan vist sige, at præmieopsparing på konti i banker og sparekasser ikke er foretaget af mere end 3 pct. af skatteyderne; men jeg tror, at loven vil blive meget mere anvendt i det år, vi befinder os i, hvilket sikkert vil give sig tilkende i de oplysninger, der vil fremkomme for det kommende skatteår: 1956—57.

Nu ønsker man altså at foretage visse ændringer i loven, et år efter dens vedtagelse. Det foreslås således, at de, der ønsker at sætte penge ind til præmiering, senere kan hente disse penge igen, hvis de får brug for dem; men i så fald skal pengeinstitutterne tilbageholde det beløb, som skattemæssigt er ydet i præmie for denne opsparing.

Man kan som sagt diskutere, hvorvidt den foreslåede ordning er tilstrækkelig til fremme af en opsparing; men det må jo senere kunne oplyses i udvalget, hvor stor opsparingen har været i de to sidste år, og om det seneste år — det, vi står i — har vist en forstærket eller en formindsket opsparing. Mit parti, det radikale venstre, vil gerne støtte en opsparingstendens, og bestræbelserne herfor burde måske udvides til andre områder — områder, som dog måske ikke just hører hjemme under dette lovforslag; jeg tænker i denne forbindelse på det forslag, det høje folketing har behandlet vedrørende en investeringsfond, på, at mange mennesker, som har et gammelt produktionssted — det være sig på land eller i by — ved en opsparing kunne få mulighed for at skabe et produktionsfremstød, derved at de skattemæssigt set frit skulle kunne henlægge opsparingen til senere investering i et produktionsfremstød. Men som sagt, det hører måske hjemme under et forslag om den investeringsfond, som vi tidligere har beskæftiget os med.

Man kunne også tænke sig, at opsparingen burde udstrækkes til en skoleopsparing, således at børnene fik adgang til en fri opsparing indtil 14 års alderen. Det ville betyde, at mange forældre med skolesøgende børn kom ind i en forstærket opsparing derved, at børnene skattefrit fik lov til at hense beløb indtil konfirmationsalderen.

Alfred Jensen: Jeg har ved tidligere lejligheder på min gruppes vegne vendt mig mod en præmiering af opsparing. Jeg har gjort det, fordi jeg finder, at det er lidet rimeligt og lidet hensigtsmæssigt, at en gruppe medborgere, der er relativt godt stillet, får en præmie, som må betales af andre medborgere, som kan være stillet langt ugunstigere, så *de* ikke har mulighed for at foretage opsparing efter de regler, der gælder for at opnå præmiering. Det er jo en kendt sag, som det ærede medlem hr. Axel Sørensen sagde, at adskillige medborgere er nødt til at spare op, fordi deres forhold faktisk tvinger dem til det; men den opsparing foregår på en helt anden måde, så disse sparere vil ikke kunne få del i præmieringen. Der er andre, som er stedt i sådanne forhold, har en sådan tilværelse og sådanne indkomster, at opsparing ikke er mulig; de vil heller ikke få nogen andel i de goder, der her gives. Det forekommer os urimeligt, og derfor har vi vendt os imod dette lovforslag. Nej, vil man fremme opsparingen, så er det andre felter, der skal sættes ind på, så må man gøre pengene værdifaste, så må man ændre i den sociale lovgivning — det er her, det batter noget; på den måde vil man kunne hjælpe langt flere, end man gør ved en foranstaltning som den, vi her behandler.

Jeg har bemærket mig den velvilje, som finansministerens lovforslag har mødt fra de konservatives og fra venstres side. Jeg kunne være lige så venlig og spørge den højtærede finansminister, om ikke det giver ham anledning til eftertanke, at han netop fra den side får så varm tilslutning til sit lovforslag.

Oluf Pedersen: Loven om præmiering af opsparing, som her foreslås forlænget i en noget ændret og forringet skikkelse, blev jo gennemført som en hastelov i efteråret 1954. Mærkeligt nok blev den gennemført som en hastelov, for spørgsmålet havde jo været genstand for en grundig behandling og fordømmelse i et udvalg, som den nuværende højtærede statsminister i sin tid som finansminister havde nedsat; det var den 14. juli 1950.

Ved lovforslagets behandling i 1954 beklagede jeg dets fremsættelse, og i dag beklager jeg endnu mere, at loven nu foreslås forlænget, uden at den højtærede

finansminister har givet nogen som helst begrundelse herfor, og uden at der gives oplysning om, hvorledes loven har virket. At forlænge denne lov, der er gennemført som en forsøgslov, er så meget mere urimeligt, som der ikke — det indrømmes fra alle sider — er fremkommet noget, der begrundet det.

Jeg har selv været nødt til at foretage visse undersøgelser med hensyn til lovens virkning, og efter denne undersøgelse står det for mig sådan, at man kun kan foreslå loven forlænget udfra ukendskab til, hvordan den har virket. Nu er det jo ikke sådan, at disse virkninger har været uforudsete, tværtimod. Det blev påpeget i det nævnte udvalg af tre politiske partiers repræsentanter, nemlig af repræsentanterne for socialdemokratiet, retsforbundet og kommunisterne. I betænkningen, som udvalget afgav den 1. maj 1952, gjorde retsforbundets repræsentant, hr. Hans Hansen (Rørby), gældende: 1) en opfordring til opsparing ved midler, som andre skal betale, strider mod ret og rimelighed, 2) det kan ikke være statens opgave at tage fra den ene borger og give til den anden, og det er en besynderlig tanke, at den, som på grund af stor familie, sygdom o. lign. ikke er i stand til at spare op, skal betale præmie til den, som er bedre stillet, og som har været i stand til at spare op, 3) en præmieringsordning har desuden den fejl at være umulig at kontrollere, idet opsparing kan skyldes realisation af aktiver, medens modsat opsparing; der anbringes i aktiver, ikke præmieres, uden at de belånes, hvad der ikke er nogen særlig grund til. Endelig hævdede hr. Hans Hansen (Rørby), at selvom præmieringen gav større indskud i pengeinstitutterne, ville det antagelig kun bevirke en tilsvarende nedgang i den mere naturlige investering på frit initiativ og for egne midler.

Disse betragtninger forekommer mig indlysende rigtige, og tilsvarende betragtninger er da også — i endnu stærkere form — fremført og motiveret af socialdemokratiets repræsentant i udvalget, det ærede medlem hr. Kai Jensen. Det ærede medlem gav i betænkningen sin motivering for den socialdemokratiske modstand mod en sådan lovgivning, idet han udtalte, at der godt kunne foreligge en situation, måske

[Oluf Pedersen.]

også på dette tidspunkt, hvor der kunne være en samfundsmæssig interesse i en vis øget opsparing, men, sagde det ærede medlem, en sådan interesse vil ikke altid foreligge.

Efter min vurdering foreligger der ikke en sådan interesse på nuværende tidspunkt. Jeg tror, det er vigtigere at fremme beskæftigelsen; hvad arbejdsløsheden angår, ser det jo mange steder sort ud i dag. Nu vil man sige: ja, men det er unormale tider, som det også var dengang, og derfor går vi med, medens vi på andre tidspunkter ville være gået imod. Jeg synes ikke, man kan sige, at det er unormale tider, fordi vi har en socialdemokratisk regering; det kan ikke være sådan det, hænger sammen.

I den nævnte betænkning udtaler det ærede medlem hr. Kai Jensen videre, at han mener, det i høj grad må betvivles, om præmiering af individuel opsparing vil virke efter sin hensigt. Derefter hævder socialdemokratiets repræsentant på linie med retsforbundets repræsentant, at de fleste ægtepar med børn er afskåret fra at få nytte af loven; de mangler øjne til opsparing, så længe børnene ikke er fra hånden. Endelig tilføjer han, at hvis der var vilje til at spare, ville denne sparevilje give sig udslag uden en ekstra præmiering.

Jeg har set i dagspressen, at der fornylig har været afholdt en slags gallupundersøgelse af spørgsmålet, hvorfor der opspares. Det fremgik af svarene, at det kun rent undtagelsesvis er rentens højde, som betinger opsparing. Derimod kan det ikke nægtes, at det dårlige pengevæsen i høj grad kan modvirke opsparingen, men det er en ting, som der skal anvendes helt andre midler imod.

Dernæst hævdede den socialdemokratiske repræsentant i udvalget, at det var vigtigere, at man afskaffede skattefradragsretten, når man ville prøve på at fremme opsparingslysten, og endelig sagde det ærede medlem, at der intet bevis var for, at en høj rente øgede opsparingen, og den senere tids udvikling med den høje rente har bekræftet dette. Jeg har nemlig prøvet at se på, hvordan det er gået med opsparingen under denne lov i forhold til tidligere. Jeg kunne jo nok spørge den højtærede minister, hvor mange penge der er sat ind

på konto, hvor meget det har kostet staten, og hvor stor fremgang der har været i indskuddene i sparekasserne. Jeg har imidlertid selv prøvet på at se på tallene. Det viser sig, at medens der i 1952—53 var en stigning i sparekasseindskuddene på 198 mill. kr., var der i 1953—54 en stigning på 211 mill. kr., men fra 1. september 1954 til 1. september 1955 steg indskuddene i sparekasserne kun med 94 mill. kr. eller 40 pct. af forrige års stigning. Dette er et svar på det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Axel Sørensen stillede, og jeg vil antage, at det ærede medlems anbefaling ikke bliver slet så stærk og varm, når han ser, at det var resultatet. Hvis man vil sige, at det også må dreje sig om indskuddene i bankerne, så er tallene tilsvarende. Ærede medlemmer kan godt få dem, hvis man har ønske derom.

Ser man dernæst på, hvordan det forholder sig med denne opsparing, viser det sig, at der er sket en ændring her. Medens det før var således, at 30 pct. var sat ind uden opsigelse, er det nu sådan, at hele stigningen falder på de indskud, der er sat ind på opsigelse. Der er ganske naturligt sket dette, at sparerne har flyttet beløbene over til konti på opsigelse for at få præmieringen, men den samlede opsparing er ikke blevet større.

Jeg synes, det er et kummerligt resultat, man har fået ud af dette. Men så er det jo så meget mere interessant at få oplyst fra den højtærede finansminister, hvor meget denne film har kostet statskassen. Her ligger det sådan, at den socialdemokratiske repræsentant i sin mindretalsudtalelse i betænkningen har oplyst, at det ville være muligt at optage lån i en sparekasse mod kaution og derefter at indsætte pengene i sparekassen, deponere bogen og så tjene på statskassen. Det er mig bekendt, at dette bruges i praksis; det er altså lovligt, at man optager et lån i en sparekasse, sætter beløbet ind igen og deponerer bogen som sikkerhed, hvorefter man tjener en rente på ca. 5 pct. om året fra statskassen. Det er klart, at på den måde kan der godt blive en stor vækst i denne konto, som den højtærede finansminister skal svare til. Det er så knipt lavet, at de, der i sin tid skrev „Eggerød Bank“, ikke kunne tænke sig, at noget kunne laves så genialt som dette.

[Oluf Pedersen.]

Det ærede medlem hr. Kai Jensen, socialdemokratiets repræsentant i udvalget, som jo talte med tilslutning fra socialdemokratiet, ligesom vor repræsentant havde tilslutning fra os, skrev, at man simpelthen ville flytte pengene fra den ene konto til den anden. Det er det, der er sket: man flytter pengene fra den ene konto til den anden. Det er vel nok en fin metode, og det vil sige, at præmieringen af opsparing koster staten mange penge, selvom opsparingen går ned eller i alt fald ikke stiger med det beløb, som staten præmierer. Jeg synes ikke, dette kan være nogen overraskelse for ministeren, for det ærede medlem hr. Kai Jensen gjorde i den socialdemokratiske mindretalsudtalelse ikke blot opmærksom på de metoder, som jeg her har nævnt, men han anvendte udtrykket:

„Det er blot nogle af de metoder, hvorved loven kan omgås.“

Således nævnte det ærede medlem, at en fader kan låne børnene pengene til indskuddene, og så kan børnene få dem præmieret.

Men det stærkeste i det socialdemokratiske argument var dog, synes jeg, at man siger, at præmiering vil være uretfærdig samtidig med, at den vil koste mange penge. I denne forbindelse anfører det ærede medlem hr. Kai Jensen, iøvrigt på linie med hr. Hans Hansen (Rørby), at statskassen kommer til at betale for al den opsparing, der alligevel ville have fundet sted, plus den opsparing, der fremkommer ved omgåelse af bestemmelserne, og dertil kommer endelig også, at statskassen kommer til at betale for „den formentlig minimale nyopsparing“ — det er ikke mig, der siger det; det er et citat fra betænkningen.

Endelig fremhævedes det i den socialdemokratiske mindretalsudtalelse, at der blev megen administration, og det frarådedes, ligesom også kommunisterne og retsforbundet havde gjort det, at man iværksatte en sådan lovgivning. Nu er der det pudsige ved det, at tre partier gik imod, medens tre andre partier gik ind for lovforslaget; men det ligger sådan, at de tre partier, som gik ind for gennemførelsen af en lov om præmiering af opsparing, er i mindretal i folketinget, og så må det være dobbelt sørgeligt, at man har fået denne lov og

nu tænker på at forlænge den, hvorved man letter aftapningen af statskassen.

Jeg udtalte i fjor, at det ville være rigtigt at få oplyst, hvordan sagen lå, og jeg omtalte også det socialdemokratiske kommissionsmedlems udtalelse i betænkningen. Hertil sagde den højtærede finansminister: ja, men her drejer det sig om en helt anden lov. Det lovforslag, der her er til behandling, er imidlertid praktisk taget i alle sine virkninger ganske det samme som det, den socialdemokratiske gruppes repræsentanter dengang, efter mit skøn med rette, fordømte som et dårligt forslag.

Jeg finder det beklageligt, at vi har så høj rente, som vi har, men det ser alligevel underligt ud, når man ser i bladene, at der averteres med, at man, når man indsætter pengene i banken, får 5 pct. i rente plus 5 pct., som staten betaler, ialt 10 pct. Jeg ved ikke, om det kan kaldes åger, for staten betaler jo frivilligt de 5 pct., men det er da en mærkelig ordning, at nogle skal have 10 pct. i rente, hvoraf de 5 betales af staten, medens de, som ingen penge har, slet ingenting får. Der var mere mening i, at de, som trænger hårdest, fik noget.

Loven begunstiger dem, der er bedst stillet, men hvordan kan det være socialdemokratisk politik i 1955? Staten kan jo ikke give noget, uden at den må tage det fra andre, og her tager man altså fra de vanskeligst stillede og giver til dem, der er bedst stillet. Jeg synes, det er vederstyggeligt.

Jeg ved godt, at man i betænkningen kan se, at pengenes repræsentanter anbefalede denne præmiering af opsparingen; men de, der er repræsentanter for pengene, plejer jo heller ikke — det ligger vel i sagens natur — at holde sig tilbage, når det drejer sig om at få penge fra statskassen eller statsgaranti, enten det så drejer sig om eksportkredit eller mælkevarerforretninger, eller hvad man kan finde af typiske eksempler på, hvad staten kan rodes ind i; bagefter fremstiller man så staten, der har lånt dem pengene, som om det var en samling forbrydere, hvis den søger at trække fingrene til sig igen.

Da et tilsvarende forslag var fremme i fjor, spurgte jeg den højtærede finansminister: Hvad kan det antages at koste staten, hvis opsparingen forbliver uforandret?

[Oluf Pedersen.]

Det fik jeg intet svar på, men nu kan jeg spørge: Hvad har denne lov allerede kostet staten, til trods for at opsparingen sidste år kun er steget med det halve af det, der var tilfældet foregående år? Den oplysning mener jeg burde have fulgt med lovforslaget, og den bør foreligge, inden dette lovforslag går i udvalg, inden det går til anden behandling. Jeg vil ærlig talt tilstå, at det overrasker mig, at den højtærede finansminister i sin tid ville fremsætte et sådant lovforslag, selvom jeg nok så, at det i den da givne situation kunne have en vis interesse at præsentere de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard, hr. Erik Eriksen og hr. Aksel Møller for deres egne partiers gamle travere på et tidspunkt, som jo stod i de korslagte bens tegn; men hvad vil den højtærede finansminister med dette forslag i dag? Jeg troede ikke, at han havde så mange penge i kassen, at han ligefrem ville give dem ud for sin fornøjelses skyld, og jeg mener da, at den højtærede finansminister ikke selv ønsker at ødsle pengene på de bedst stillede. Ved den højtærede finansminister ikke, at loven omgås, således som det blev klarlagt i den socialdemokratiske del af betænkningen, og at det er et forslag, som er uretfærdigt, fordi det begunstiger de bedst stillede? For mig at se er det et slet forslag, som ikke var blevet fremsat og fremmet, hvis dets virkninger var blevet belyst og gennemtænkt.

Formanden: I henhold til forretningsordenen er det tilladt at citere fra love, lovforslag med bemærkninger samt fra folketingstidende med tillæg, altså herunder også udvalgenes betænkninger. Jeg henstiller imidlertid, at man, når denne adgang anvendes, klart afgrænser citaterne, så at der ikke kan opstå nogen tvivl ved læsningen af folketingstidende.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke for den betydelig større tilslutning, lovforslaget fik nu, end da vi drøftede et tilsvarende forslag i september sidste år.

Det glæder mig, at de ærede ordførere for venstre og det konservative folkeparti nu er villige til at forhandle om lovforslaget,

men det giver mig naturligvis også anledning til nogen eftertanke, som det ærede medlem hr. Alfred Jensen bemærkede.

Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. Poul Møller straks tog munden fuld: nu skulle man præmiere større beløb end en opsparing på 2 000 kr., og der skulle være tale om, at indtægtsgrænsen på 25 000 kr. måske skulle sættes i vejret. Det er ganske rigtigt, som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen har været inde på, at begynder man på den slags, så bliver det en præmiering af opsparing hos dem, der ikke behøver at blive præmieret for at foretage opsparing. Når vi nu imidlertid har de begrænsninger i loven, som der her er tale om, 2 000 kr. og en indtægtsgrænse, kan jeg ikke være enig med det ærede medlem hr. Oluf Pedersen i, at det skulle være så let for folk i disse indkomstklasser at foretage denne opsparing.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen ville gerne i udvalget drøfte nogle af erfaringerne, og det er jeg naturligvis meget villig til. Det ærede medlem var lidt utilfreds — sådan forstod jeg det i hvert fald — med lempelsen af bindingsreglerne, ville i hvert fald gerne drøfte forholdet nærmere. Jeg kan kun sige, at det er et ønske, der er fremsat fra sparekassernes side, at vi har drøftet det med sparekasserne, og at det fra sparekassernes side er hævdet, at en af de største hindringer for en bedre udnyttelse af loven har været de bestående bindingsregler. Det ærede medlem har antagelig lagt mærke til, at der ikke skal gives skattenedslag, hvis pengene ikke bliver stående i de tre år. Der er egentlig blot tale om at gøre det lettere at tage pengene ud, altså lettere at komme ud af ordningen igen.

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen byggede sin argumentation op på, at opsparingen skulle være dalet i 1955 i sammenligning med det foregående år. Det ærede medlem byggede her på en statistik, der sluttede i september 1955. Det har naturligvis intet med statistik eller argumentation at gøre at komme med sådanne tal. Jeg tror nok, at enhver, der kender til sparekassestatistik, ved, at den største del af opsparingen kommer i den sidste del af året, bl. a. på grund af rentetilskrivningen. Derfor kan man naturligvis ikke bruge tallene for kun en del af året.

Oluf Pedersen: Jeg bad den højtærede finansminister om at få nogle oplysninger, idet jeg sagde, at det ved en lovgivning som denne var naturligt at få disse oplysninger ved behandlingen her i tinget. De burde efter mit skøn være fulgt med forslaget. Jeg kunne have lyst til at sige, at jeg synes, det er noget sjuskeri, at man ikke ved fremsættelsen af et sådant lovforslag, der er en forlængelse, gør opmærksom på, hvordan loven hidtil har virket, hvor mange penge der er indsat, og hvad det har kostet. Jeg synes, at det må vi have besked om. Vi må også have besked om, hvor meget opsparingen er fremmet.

Den højtærede finansminister siger i sin begrundelse, at ordningen har fundet tilslutning i befolkningen. Ja, det tror jeg; den har fundet tilslutning i befolkningen hos dem, der kan lave fiduser, det er der ikke noget at sige til, men det er ikke nogen begrundelse. Jeg må mene, at disse oplysninger må gives her i tinget til drøftelse allerede ved første behandling, og derfor vil jeg henstille til ærede medlemmer af det høje ting at stemme imod overgang til anden behandling, hvis der ikke kommer til at foreligge tilfredsstillende oplysninger.

Finansministeren (Kampmann): Da loven ikke engang har virket et helt kalenderår, er det ikke muligt at give disse oplysninger nu.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Når det ikke er muligt at give disse oplysninger, er det helt naturligt, at den højtærede finansminister trækker sit forslag tilbage og kommer med det, når der er grundlag for en lovgivning, og ikke før.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges med 100 stemmer mod 12.

Holger Eriksen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget

har besluttet at nedsætte angående forslag til lov om midlertidige bestemmelser vedrørende påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om afgift af gevinster ved lotterispil m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 657, fremsættelsen i tidenden sp. 885).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Mørk: Ved første behandling af lovforslaget om forhøjelse af prisen på klasse-lotteriets lodder for tre uger siden oplyste den højtærede finansminister, at et lovforslag om ensartet beskatning af alle lotteri- og lodseddelgevinster var under udarbejdelse i ministeriet. Det er dette lovforslag, vi nu skal behandle. Man kan vel vanskeligt tale om retfærdighed i forbindelse med spil, men den ligestilling i beskatningen af gevinster ved lotterispil, bortlodninger, præmie- og gættekonkurrencer, der her foreslås, er efter min mening et fremskridt i forhold til de nugældende regler.

Hidtil har lotterigevinster på over 200 kr. skullet opføres på selvangivelsen med halvdelen af værdien, medens gevinster ved præmie- og gættekonkurrencer er fuldt indkomstskattepligtige. Ganske vist har vindere efter en bestemmelse i udskrivningsloven kunnet opnå nogen lempelse ved forhandling med skattevæsenet, således at skatten i de fleste tilfælde ikke blev ret meget mere end 15 pct., når man tog de følgende års fradrag i betragtning. Det første år kunne skatten af en større gevinst blive høj, og hvis man det følgende år ikke havde nogen indtægt, så skattefradraget ikke kunne udnyttes, opnåedes der faktisk ikke noget nedslag.